

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 10 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „ledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Pa še: o Bosni in Hercegovini.

V Avstriji je mej drugim ta nevšečnost videti, da mej državljani različnih narodnosti nij prijateljstva, da se temveč posamezne narodnosti mej soboj močno sovražijo. Naravno je to. Moč se je dala dvema narodoma v roke, in narod kot vladar je hujši, nego še tak samovladeč človek. Sebičnost človeška je tu velikansko pomnožena in narodova sebičnost v njenem boju za svoj obstanek je najhujše razvita v omikanejšem narodu, ki nikdar nima dosti za svoje velike potrebe. Taka je — naravno — nemška narodna sebičnost. Manj nevarna je sebičnost nekultiviranega ljudstva, kakor so Magjari. Vladati hoče sicer tudi Magjar, brutalno postopa, ali če se mu zobje pokažejo, se ustraši, kakor divjak, ki pogum v nasprotniku najde. Zraven nema ta sebičnost tolicege polja, kjer bi se okoristiti mogla. Trgovina, obrtnija leži pri neomikanem ljudstvu v povojih, in ne išče si tedaj obrt in trgovina trga zunaj izmeja svojega naroda. Nema s čem tržiti.

Drugače je pri Nemcih, kateri narod ima še to lastnost, da ima močen apetit. V severnih krajih bolj biva, narava ga dela bolj lačnega in delavnega, in ker je dom njegov mu preozek, zato čez njega sega. In tu je ljudstvo trgovec, in trgovec navadno nij ravno mehek značaj. Vidimo to eklatantno pri An-

gležih, postavljaajočih mej druge narode svoje noge, in viditi je to lahko tudi drugod, kjer Nemci rolo Angležev mej Slovani igrajo, in zaradi tega tudi nij tako hitro miru mej Nemci in Slovani.

Nij tedaj pričakovati od Nemcev milosti in tudi ne pravičnosti, in zaradi tega tudi ne simpatičnih glasov izmeja tega naroda o nas Slovanih.

Na vseh krajih duševnega polja najti so Nemci, in reči se mora, da so povsod drugod objektivni preiskovalci; le kadar na francosko ali slovansko ljudstvo in njih življenje zadenejo, vidijo vse skozi očala, katera je narodna sebičnost barvala. V celej velikej nemški literaturi je pa tudi mej duhovitejšimi pisatelji skoro jedini Herder najti, ki o Slovanih sploh lepo piše, ozirajoč se po življenju tega ljudstva kot blag človek, ki povsod človeštvo časti, budi tudi v tužnem človeku Slovanu.

Pred mano leži 322 strani obsegajoča knjižica: „Bosnisches von Fhr. von Helfert“, (pri Manzu na Dunaji dobiti), ki je dosti v Herderjevem duhu pisana. Pisatelj Helfert menda lahko s pesnikom o sebi reče: „weil ich alles leben ehre, scheuen mich die geister nicht“. In ne strašijo ga tajnosti slovanskega življenja, ker ne gleda jih z očmi drugih rojakov svojih in ne s čutom večine istih, in ne bežijo pred njim duhovi slovanskega naro-

dovega življenja. Helfert nij famulus v Göthejevem Faustu, ki samo veličega kodra vidi. — Pisatelj ta se lahko v kratkem z njegovimi besedami označi; on odgovarja tistim, ki glede priklapljenja bosenskih in hercegovskih Slovanov k Avstriji vzklikujejo: „ali uže nemamo dosti Slovanov v Avstriji, ali nam še treba neštevilnih družin dobiti?“ — tako le: „no, lepo ravno nij tako govorjenje; ker, če reči prav pogledamo, so tudi naši Slovani in isti, kateri nam še priti imajo, poklicani na svet, da živijo človekavredno, pa, in tu potem Helfert, neoziraje se na častno, človeško stališče, dokazuje, da je za Avstrijo omenjeno priklapljenje jako potrebno. Dalmacija je Avstriji potrebna, in brez Bosne in Hercegovine se ta ne da držati in z njo morje ne, bi bila v kratkem potreba.

Lepo Helfert Slovanstvo v Črnej gori in Srbiji ter Bosni in Hercegovini riše. Žalostno podoba sicer odkriva glede slednjega, ali ne kaže nanj z zlovoljnim prstom: glejte taki so ti „svinjski pastirji“, (kakor se je „dunajska nova preša“ izraziti blagovolila), ampak on nam to bogato nadarjeno lepo ljudstvo riše kot ljudoljuben mož, pokazavši nam revo njegovo ter pota, ki ga vodijo iz nje. V velicah črtah nam živo popisuje tugo uboze Slovanstva pod turškimi kremplji, in potem pravi, da si Avstrija more le tedaj te bogate pokrajine in njih ljudstva pridobiti, ako duševno razvijanje

Listek.

Naši umrli leta 1878.

De mortuis nil nisi bene.

Velike novine imajo uže staro navado, da proti koncu vsacega leta naštevajo vse imenitne, omikanemu človeštvu znane osebe različnih stanov in narodov, katere je neusmiljena smrt pobrala od jednega novega leta do drugega. Spodobno se mi zdi, da se po tej starej novinarskej navadi tudi mi denes na tem mestu še jeden pot spominjamo vseh tistih čestitih, letošnje leto umrlih mož, ki so v različnih stanovih, z različnimi sredstvi in pripomočki, vsak po svoje delali za blagost, srečo in omiko malega naroda našega. Videli bomo o tej priliki, da je smrt brez usmiljenja kosila mej vrstami naših narodnjakov, ter vzela nam marsikaterega vrlega moža, kateremu je teško ali celo nemogoče najti namestnika.

Iz malega števila pisateljev slovenskih izgubili smo nesrečnega Ferda Kočevarja, računskega revidenta v Zagrebu, ki je po dolgem duševnem in telesnem bo lehanji v krepkej moški starosti 44. let umrl 11. oktobra v blaznici graškeje. Kočevar bil je od l. 1855. dalje jeden najpridnejših, najvrlejših in najboljših pisateljev slovenskih, sodelavec

najprej „Novicam“, potem Janežičevemu „Slovenskemu Glasniku“, Einspillerjevemu „Slovincu“, Prelogovemu „Gospodarju“ in naposled „Slovenskemu Narodu“. Spise svoje priobčeval je najprej pod imenom „Žavčanin“, potem pod šiframa —r in —p, ali pod svojim pravim imenom. Dasiravno je bila njegova pisava v obliki večkrat pogrešna, odlikovala se je vendar po bistrih mislih, po lahkej umevnosti, po blagodejnej čvrstosti in krepkosti, katera si je čitatelja nehoté pridobila ter se mu primila. Njegovi krepki dopisi iz Zagreba za Raucha, njegovi mnogoštevilni listki o narodnih, narodopisnih, jezikoslovnih in narodnogospodarskih stvarih, morajo se brez dvombe prištevati najboljšim spisom, katere je „Slovenski Narod“ kedaj priobčil, kajti Kočevar se je mnogo in korenito učil ter imel izreden novinarski talent. Dal je na svetlo tudi dve samostalni knjigi: leta 1859. novelo „Mlinarjev Janez ali uplemenitenje Teharčanov“, l. 1872. znanstveno-poučno delo: „Kupčija in obrtnija, denar in blago.“ Gosp. A. K. Cestnikovemu, ki je nedavno o nesrečnem Kočevarju v „Slovenskem Narodu“ prijavil kratek nekrolog, bili bi Slovenci gotovo jako hvaležni, ako bi njegovo življenje obsirneje opisal, ter v „Matičinem“ letopisu razglasil.

Izmej skladateljev slovenskih vzela nam je smrt dva mlada, vesela, nadejpolna godca in pevca: 10. aprila umrl je doma v Kanalu na Goriškem Josip Kocijančič še v cvetočih mladih letih, in 3. junija Anton Hajdrih, tudi še mlad, na svojem domu v Ljubljani. Dasiravno se njiju pesni prepevajo uže po vsej slovenskej zemlji, vendar je njiju delavnost bolj znana in čislana ob skrajnej meji slovenskej, v Trstu in na Goriškem, nego v središču Slovenstva.

Obema bila je skoraj jednaka usoda. Pesniško navdihneni Kocijančič bil je slab jurist, nezadovoljen vojak in tudi sicer v življenji nesrečen človek, a bil je čista, poštena slovenska duša, kateri je s takim veseljem, kakor nihče drug mej nami, zbiral in poznal, in na svetlo dajal narodne pesni in napeve. In baš zategadelj, ker je vedel, kako ljubi narod naš lepo petje, bila je njemu, navdušenemu rodoljubi, pesen tudi agitatorno sredstvo; kakor drugi z govorjeno in pisano besedo, tako je on vzbujal narod po Goriškem z lepim ubranim petjem, in koliko je v tem oziru dosegel, koliko nam koristil, to ve vsak, komur so narodne razmere po Goriškem vsaj kolikor toliko znane. In ako tudi večšaki pravijo, da njegove skladbe Stritarjevih pesnij nijso vselej pravilne, vendar je narod dru-

Slovanstva doli na slovanski temelj postavi. — Končuje knjigo sledeče: „Bili sti to (Bosna in Hercegovina) cvetoči, napredujoči deželi, kakor kakova druga v istem stoletji, ko sti pod vladu polumesca prišli: Turki so ti deželi po okrutnem, s človeškim življenjem in človeško častjo igrajočem ravnanju polovice ljudij oropali, ter napredek, hojo do boljšega zavirali ter v zibeli zaduševali. — Bilo je Slovanstvo, ki je v teh deželah pred navalom divjih Azijatov bivalo, samosvestno, slobodno, napredujoče ljudstvo: Turki so to ljudstvo napravili rajo, brezmožno in brezpravno čedo; po sto in stoletnem poniževanju in trpinčenju napravili so Turki iz njih boječe, pokorne robove, ki nad gospodarji škripajo, kojim pa je vse veselje nad življenjem poteptano! — Nič več o prejšnjem gospodarstvu, nič več o prejšnjem: „noč ga je snedla“, nič več prokletstva in zla, koje je azijska druhal v nekdanj srečne okrajine donesla! Prosto naj vse zopet diše in slobodno naj vsak jeden zraven drugega živi: kristijan ali mohamedan, žid, begaga ali kmet, vsak v svojej sferi, vsak v svojem pravu, „vsak po svojej fačoni“! — In vas sopatrijotov ne povzdiguje misel, da ste temno, tužno v svet gledajočemu robskemu ljudstvu veselje za življenje, slobodo nehanja in dela in napredovanja ter teženja zopet podali?!

Poglejte v sosednjo Srbijo, kjer se v prvih desetletjih našega stoletja nij boljše bilo, nego pred četrtr leta v Bosni in Hercegovini! Prestopite mejo, in kjer prve ljudi nahajate, nahajate tudi veselost in veselje nad življenjem. Na polji vlada pridno življenje, veseli ljudje delajo mej petjem in šaljenjem. Ratar se pogovarja jasnega lica s svojimi in popeva se. Na trgu in cesti in v obližju večjih vasij je živo občenje z veselim pozdravom in odzdravom, mej tem tudi pokanje samokresov, s katerim Srb svoj dohod ali odhod naznanja. In celo v samotnih gozdih, kjer se mislita dva človeka blizo, si pojeta pozdrav in odzdrav. Kakor, da bi ti ljudje po pol stoletja še

pomnili trpljenja očakov in vsako priložnost v to porabili, da si povedo: kako smo srečni, da smo se otrsli sužnega jarma!“ —

Dobra je ta knjiga in dosti prinaša zanimivega, podučljivega. Tudi našim „Tagblattovcem“ naj bo gorko priporočena; naj se iz nje uče, kako se dostojno piše o Slovanih in naj jim, hotečim biti včasih kozmopoliti, pride spoznanje pravega človekoljubja po Helfertovej pisavi o Slovanih! S—c.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. januarja.

Češke in nemške novine še vedno naprej pišejo o *spravi* nemške ustavoverne stranke s Čehi. „N. Fr. Pr.“ meni, da tu gre za zvezo onih dežel, ki največ davkov plačajo, zoper „trote v državi“, ki ne plačajo toliko, kolikor potrebujejo, a vendar v politiki odločujejo. To je zamahneno najprej proti Magiarom, ki se tudi dovolj srdé in ljutijo na „N. Fr. Pr.“ in na Čeha, ter žugajo z zedinjeno ogersko opozicijo in s Schönererskim odpadstvom. Tudi oficijozni listi kakor stara „Presse“ so odločno proti spravi in imajo nasproti vsem poskusom le posmeh v ustih. „Politik“ pravi, da je podloga obravnavanj izpolnenje § 19 državnih osnovnih postav. „Pokrok“ pa meni, da novinarstvo more spravi le pot nadelati, a narediti jo končno morejo le zaupni možje strank.

Vnanje države.

Iz *Belgrada* se poroča: Vojni sod v Smederevu je izdal iskalno pismo zoper kneza Karagjorgievića in 6 družih osob, ki so nameravali kneza Milana umoriti. Vnanje oblasti so bile naprošene pomoči, da se zločinci primejo in zapró. —

Iz Carigrada poroča „P. C.“ *Bolgari* se še vedno upirajo zoper naredbe mejnarodne komisije. Ruske oblasti ne kažejo dovolj energije, celo baje, da okolo Filipopolja Bolgare z orožjem obskrbujejo. — Torej Evropeci bi zdaj radi, da bi Rusi na turško in angleško korist zoper Bolgare briče delali!

Tudi na *Italijanskem* so še sem ter tja ljudje, ki pametno sodijo o razmerah do Avstrije. Tako n. pr. „Opinione“ sodi, da mora Italija v poštenem prijateljstvu z Av-

strijo živeti in meje spoštovati kakor so, ter da je bilo mnenje krivo, da bode vsled orientalne politike avstrijske dobila Italija kaj od Avstrije.

Rimski „Osservatore Romano“ priobčuje *papežovo* pismo do kölnskega nadškofa Melchersa o cerkvenem razporu. Pismo naštevá, koliko se je papež Leo prizadeval od kar je na papeškem stolu, da bi naredil mir, a pravi, da je bilo dozdej vse brez vspeha. Papež opominja nemško škofovstvo, duhovenstvo in vernike, naj molijo, da bi Bog omečil srce „blazega in mogočnega“ cesarja nemškega.

Bismarck je razglasil pretečeni teden pismo, v katerem javlja svoje misli o popravil davkov in colov. On je za to, da se direktni davek popolnem odpravi, a indirektni davek, užitijski, colni, itd. tako poviša, da bodo potrebe države pokrite. Privrženci svobodne trgovine na Nemškem so zelo hudi na Bismarka in njegove ideje v tem oziru.

Dopisi.

Iz *Dobrépolj* 30. dec. [Izv. dop.]

Denes so novoizvoljeni odborniki podgorske županije izvolili za župana gosp. Janeza Zevnika in za svetovalce gosp. Janeza Štiha, J. Žnidaršiča. Dve volitvi za občinski odbor sta bili na pritožbo volilcev od visoke deželne vlade zavrženi; še le tretja, katero je nadzoroval sam gosp. vodja okrajnega glavarstva, je obveljala. Kar se tiče župana in svetovalcev moremo reči, da je volitev v prid občine izpadla, ker so vsi trije poštteni možje, kateri bodo gotovo za občino prav skrbeli.

Tudi v videmskej županiji bode kmalu volitev; menda si bodo tudi tam po izgledu podgorske občine, tako županstvo izvolili, katero bode svoje nalogi kos.

Šola velika, za šolo zrelih otrok črez tri sto, učitelja pa imamo samo enega, gotovo je potreba, da se vsaj skoraj še drugi učitelj namesti.

Zahvaliti se je gospodu okraj. sodniku v Velikih Laščah, da se neke baže pijavke ki strašne obresti terjajo, bolj ne naraščajo, ker v teku dveh let je marsikateri tak sesavec previdel, da gospod okraj. sodnik za

gačnih mislij: narod jih prepeva! In slovenske hvaležnosti vredno bi bilo, da bi prijatelj, kateremu je umirajoči Kocijančič ostavil svojo bogato zbirko, izvršil poslednjo voljo mladega pevca, skladatelja in domoljuba, o katerem veljajo besede Vodnikovove:

Dovolj je spomina:

Me pesni pojo!

Kakor Kocijančič tako tudi Hajdrih dolgo dolgo nij našel miru v svojem razburjenem življenji. Bil je bogoslovec in konservatorist, železniški in telegrafski uradnik, pevovodja in ljudski učitelj — na Krasu! Povsod nesrečen, nezadovoljen! Uže se je bilo bati, da temu toliko obdarjenemu godcu odcvete mlado življenje brez — sadu. A ko ga po dolgih razburjenih letih nesrečnega življenja valovi vržejo v tržaškem Primorju na suho zemljo, zapoje svoje divne „Jadranske glasove“. Iz srca péti našli so pot do narodovega srca, in dan danes razlegajo se po vsej zemlji slovenskej. Hajdrih sam svoje slave nij učakal. Pomirjenega in spravljeneza z Bogom in svetom spremili smo ga 6. junija ob 5. uri k sv. Krištofu; zapisali bi tudi njemu lahko na zeleni grob kakor pesniku, katerega je pregoreče ljubil:

Ena se tebi je želja spolnila,

V zemlji domači da truplo leži.

Hudo je pobirala smrt narodne duhov-

nike naše. 2. avg. umrl je v Gorici mons. Ivan Budal, bivši ravnatelj osrednjemu bogoslovnemu semenišču, ljudskim šolam nadzornik, dekan prvostolnemu kapitlju, za šolstvo na Goriškem jako zaslužen mož, obče znan in spoštovan, blag duhovnik.

5. marca umrl je novomeški korar Karel Legat, okrajni šolski nadzornik, bivši vodja ljubljanske normalke in idrijskega učiteljišča; 18. februarja izgubili smo izza nagle smrti prečestitega dekana šmarijskega Matijo Broliha, obče spoštovanega, omikarnega, tolerantnega in gostoljubnega duhovnika, odločnega domoljuba, poštenega, pametnega moža in velikega šolskega prijatelja, ki je navadno predsedoval volitveneji komisiji pri deželnozbornskih volitvah, ter več let sedel tudi v okrajnem šolskem svetu ljubljanske okolice, kjer je s svojim taktnim in spravnim vedenjem mnogo koristil šoli, cerkvi in državi. Umrl so dalje: 4. dec. prečestiti 87 letni starček Aleš Jerala, fajmošter v Horjulu; 29. januarja znani gostoljubni in domoljubni župnik Primož Remec v Škofjeh Loki, še le 54 let star; 26. julija 72letni Josip Šinkovič, župnik na Munah v Istri, iskren narodnjak, čist značaj, zvest naročnik slovenskim knjigam in novinam, velik podpornik Slovenstva v tužnej Istri; 25. febr. ljubljanski frančiškanski župnik o. Salvator Pintar,

znani bučelar kranjski; 2. januarja Fr. Zadnikar, duhoven tržaške škofije, v pokoju živeč v Radomlji, tih, blag človek in narodnjak; umrli so dalje: Ferd. Ramor, župnik v Pišecah; Andrej Uršič, bogoslovec v Gorici, vrl mladenič; pridni in jako zmožni bogoslovec ljubljanski J. Golf in drugi.

Tudi narodno učiteljstvo izgubilo je nekoliko odličnih mož: 8. marca umrl je znani profesor ljubljanski Karel Melcer, velik čestitelj Prešernov, ki je tu in tam tudi marsikaj slovenskega spisal ter leta 1850. uradni „Ljubljanski Časnik“ uredoval; 28. januarja v Oseku v Slavoniji ondodnji gimnazijalni profesor Valentin Čičigoj, rodod Slovenec iz Solkana, obče priljubljen mož zaradi svojega znanja in značaja; 6. marca 25 letni Feliks Carli, odlični učitelj na pripravništvu v Kobaridu, ki je mnogo storil v prosopeh svetnega in cerkvenega petja na slovenskem Goriškem; umrl je dalje 32 letni K. Mihor, koroški Slovenec, suplent na ženskem učiteljišči v Gradci.

Izmej domačih vojakov padel je marsikateri v častnem boji za cesarja in domovino; pred vsemi navajam tukaj vrlega in priljubljenega nadlejt. Hermana Doksata, iz Postojne ki je, zadet v trebuh, junaško umrl 5. avgusta v bitki pri Rogelji ali Varcarevem in leitenanta Josipa Črnetu s

pot v Lašče zato nič več ne prisodi, naj se toži enega ali pet naenkrat, ker bilo jih je nekaj takih, da so se navadno nepotrebno tožarili, da so si le pota plačati dajali: na primer, tožil je eden štiri na en dan in pustil si od vsakega forinta plačati; to so bile dobre dijete za neke oderuhe. Zdaj pa je drugače, in le tako pravično strogih gospodov pri sodnijah je treba, kmalu se bode ta golazen oderuška zmanjšala, stanje ljudstva pa se bode zboljšalo, ker ne bodo nepotrebnih kolekov in drugih stroškov plačevalo a gospodarstva, zanemarjalo. —

Iz Poharja na slovenskem Štajerskem 30. decembra. [Izviren dopis.] Nesramna stara Seidlova garda, ki je hotela volitev 12. septembra 1878 ničevu napraviti, da bi stari ustavoverni z nemškega Pemskega k nam privandrani sovražnik Slovencev, uže ponižani Seidl, v deželni zbor prišel, dobila je pri zadnji tožbi, katero je 15. oktobra 1878 pri sodnji vložila, sramotno kľofuto, ker je narodni pošteni volilni mož Jakob Rataj iz Laznice nekriv izpoznan zavoljo prodajanja in kupovanja volilnih glasov.

Dne 19. septembra 1878 so se trije nemčurski kralji Wretzl, Seidl in bergentalski Löschnig Jurij na pot podali v slovensko Bistrico iskat, kar so izgubili, misleči, le v Bistrici so naši rešitelji doma. Kakor slišim, je bilo pri Vormacherju zbirališče nemčurskih farizejev. Veliki zbor sklene Jakoba Rataja tožiti zavoljo kupovanja in prodajanja volilnih glasov, in tožnika sta na oder stopila. Soršak, stara Seidlova garda, in usnjar Nasko. Ker pri sodnji nijsta ničesar dokazati znala, sta se izgovarjala na bergentalskega paverskega grofa, ki ne zna niti pisati niti čitati, necega Löschniga, ker je začel prvi blebetati o kupovanju in prodajanju volilnih glasov.

Trikrat so morali Lazničani pred sodnijo priti, na zadnje so še celo žandarje gnali na hribe in v koče izpraševati, da bi kaj krivega izvohali, a ves trud je bil zastonj. Tožba je

zdej končana, in nemčurski farizeji so poparjeni in tepeni. Sodnijsko spričevalo za g. Jakoba Rataja se glasi: „ad Z. 2527 und 2526 Stf. An Herrn Jakob Rataj, Grundbesitzer in Lassnitz. Ueber Ihr heute h. g. vorgebrachtes mündliches Ansuchen wird Ihnen hiemit das Amtszeugniss dahin ertheilt, dass kein Grund zur weiteren gerichtlichen Verfolgung gegen Sie wegen des am 15. Oktober 1878 sub Z. 2170 Stf. und 24. September d. J. Z. 2009 Stf. angezeigten Vergehens begangen durch Kauf- und Verkauf von Wahlstimmen, vorhanden sei. K. k. Bezirksgericht Marburg r. D. U. am 16. Dezember 1878. Bramberger m. p., k. k. Adjunkt.“

Sramovaje se propada pri ničevnej tožbi, so začeli nemškutarski dolgojezičneži Rataja v „Marburgerci“ črniti zavoljo nekega psa, ki je k njemu prišel, in ga nij poznal, tudi ne prodal, kakor so nesramneži izjavili, da bi ga ustrašili, in od tožbe zadrževali. A nij toliki strahopetnež, da ne bi iskal svoje časti pri sodnji, katero mu je Strahova garda vzeti hotela.

Domače stvari.

— (Dobitek v malej loteriji.) Tukajšen manjši uradnik F. je stavil v malej loteriji pri kolektantu v slonovej ulici, v Bučarjevej hiši, in posrečil se mu je čudež, da je dobil 6700 gld. Žena njegova mu je bila list, na katerih je stavljene „numere“ imel kradoma vzela in je tudi stavila, ter dobila 3000 gld. Od veselja bi se bila baje skoro — recimo sprla. Sicer pa, da se stare loterijske sestre zaradi tega redkega slučaja v igri ne ohrabrijo preveč, naj povemo, da v omenjenej kolekturi prej deset let nij nobeden večjega zneska dobil. Znano in po statistiki dokazano je, da več ljudi na leto strela ubije, kakor jih v loteriji zadene.

— (Vipavska čitalnica) napravi v svojej dvorani v Tabru dne 5. januarja veselico, katere program je: I. Tičnik. Kratko

časna opereta v enem dejanji, poslovenil B. Rogački, glasbo zložil dr. B. Ipavc. II. Ples. — Vstopnina k opereti 30 kr.; prvi sedež 30 kr.; zadni sedež 20 kr.; k plesu 50 kr. Začetek ob 7. uri zvečer. K obilnej udeležbi vabi odbor vipavske čitalnice.

— (Ogenj) Z Gorenjskega se nam piše: V Breznici blizu Lesca na Gorenjskem je 28. decembra p. l. popoldne okolo 1/2 6 ure pogorelo troje pobištvo Mat. Zupana. Ogenj je zaneten baje po ničvrednežih, kateri so uže v zaporu. Pogorelec izdelava suknó in kupčuje z volno, ter je premožen mož. Poslopja so bila polna kupčijskega blaga in pridelkov. Škoda je torej velika — nad 6000 gld. — Poslopja so zavarovana pri „Peštanskej zavarovalnej družbi“.

— (Iskalno ali tiralno pismo) je razglasilo novomeško državno pravdnistvo zoper Josipa Turka, 25 let starega kmetskega fanta iz Verduna pri Stopiču, ker je in contumaciam obsojen na 4 mesece ječe zavoljo tega, ker je svojega očeta tepela potem pred sodbo ubegnil.

— („Pučke novine“) v Zagrebu, katere vreduje naš rojak g. Ljudevit Tomšič, in so po vnanjej in notranjej obliki podobne našim „Novicam“ in stopajo z novim letom v 3. tečaj. Slovencem, kateri se žele učiti hrvaškega jezika, so „Pučke novine“ primerno sredstvo. Uredništvo omenjenega časopisa nam javlja, da bo tudi slovenske dopise sprejemalo. Našim čitalnicam ne bi smele manjkati. Vse ostalo pove posebni oglas, kateri je priobčen bil v dveh številkah in v današnjem broju „Slovenskega Naroda“, na kateri naše čitatelje opozorujemo.

Razne vesti.

* (Čudna slučajnost.) Pred več leti se je v Pešti ustrelil nek odvetnik. Imel je dva koncipijenta, ki sta po njegovej smrti otvorila vsak svojo pisarno, ter sta bila po vsem zadovoljna. Jeden izmed teh dveh se je pred jednih letom, drugi pa pred par dnevi

Krasa, ki je, tudi v trebuh ustreljen, storil junaško smrt v bitvi pri Jajcu 7. avgusta. Jurist Josip Haring, brdak mladenič. Slovan z dušo in telesom, pošten karakter, vesel človek in dober pevec, kateri je srečen iz rogelske, jajske in livenske bitve vrnil se do mov, obolel je prvi dan po svojem povratu ter umrl 20. novembra doma v Idriji na tľfusu. In koliko družih čvrstih mož slovenskih počiva v hladnej zemlji bosenskej!

Izmej ostale inteligence slovenske navajam te može: 18. aprila umrl je v Mozirju znani narodni trgovec Lipold, bivši deželni dež. in drž. poslanec; 5. maja po Ljubljani in po Gorenjskem dobro znani pošteno narodni g. Janez Smukavec, deželni uradnik kranjski; 10. junija bivši deželni poslanec kranjski, trgovec in posestnik ljubljanski Josip Debevec, prijatelj Preširnov in odlična narodnjak; 25. februarja obče spoštovani in z mnogimi redi odlikovani načelnik železniške postaje na Brežini, Ig. Nikolaj Kopriiva; konec septembra Janez Pogačnik (Kranjec) notar v Gornjem Gradu.

Umrli so dalje v minulem letu naslednji narodni može: v Ljubljani trgovca Avg. Traven in Matevž Suhadolec, mesar Peter Črne (Jarnejev); v Celji meščan Fr. Krušič; v Brdih pri Rifenberku na Goriškem omikani krepko narodni posestnik Ivan Furlani; v Kropi spoštovani trgovec Fr.

Pirc; v Smokuču na Gorenjskem 83 letni poštenjak Matija Zupan, oče slovenskima profesorjema in pisateljema g. Tomažu Zupanu v Kranji in g. Ivanu Zupanu v Raki; na Ježici znani krčmar Aleš Sajevec, v Žuženberku veljavni mož Janez Vehovec; na Notranjskem znani trgovec z lesom in posestnik Jurij Švigelj; v Kamniku iskreni domoljub in buditelj ondotnih Slovencev Franjo Fajdiga; v Škofjej Loki poštni upravnik Oroslov Franc.

Tudi mej mlajšo inteligenco je smrt neusmiljeno pobirala krepke, nadejpolne moči: 6. junija umrl je v Ljubljani 25 letni Franjo Jakopič, c. kr. rezervni lejtendant in absolvirani tehnik; med. drd. Janez Hafner iz Dorfarjev pri Škofjej Loki, značajan narodnjak, ustrelil se je 23. maja v Gradci, ker zadnje stroge preskušnje nij prebil; 1. okt. umrl je v Žalcu obdarjeni, narodni jurist Davorin Fermevec; 25. novembra v Ljubljani 23 letni notarski uradnik Fr. Babnik, ki je poslovenil veselo igro: „Beli lasje — mlado srcé“; 24. februarja bivši jurist Frko Zalokar v Metliki; 10. junija utopil se je v Soči nesrečni sedmošolec goriške realke Josip Leban, vedno prvak mej svojimi sošolci; 28. avgusta umrl je v Zatičini novomeški sedmošolec Eduvard Steska, a 2. novembra njega sošolec Ign. Šušteršič v Toplicah pri Novem Mestu.

Umrli je dalje 11. septembra v Kanalu po Goriškem sploh znani in spoštovani, 91 letni Anton Malnič, veteran iz Napoleonovih vojsk in od 1815. do 1849. leta župan kanalski. V Vrbi na Gorenjskem umrla je 10. julija sestra Preširnova Uršula, tako da sedaj živi samo še jedna sestra pesnikova.

Najstarejši Slovenec bil je gotovo 114 letni težak Miklavčič, po rodu goriški Slovenec, ki je sredi januarja v Trstu umrl. Za novo leto še podaril mu je cesar 100 gl. miloščine. Pokopali so ga z veliko čestjo.

Konečno hočem omeniti treh, minulo leto umrlih osob, katere je v Ljubljani vsaka ženica poznala. Prvi je obče znani in spoštovani zdravnik ljubljanski Matej Finc, ki je 72 let star umrl 10. aprila; druga je originalna imovita posestnica in stara devica „Agnes Viditz“ ali kakor jo je narod sploh imenoval — Korenova Neža, ki je 84 letna umrla 17. septembra; tretji je ljubljanski mrtvaški ogleda S. Rogelj, kateri je 79 let star, 1. aprila preselil se v večnost. Rajnik bil je tudi sodelavec — „Slovenskega Naroda“, kateremu je po dvakrat na teden naznanjal ljubljanske mričje, dokler nij prišla vrsta tudi na njega samega, kakor bode prišla na nas vse.

Na starega leta dan 1878.

F. L. Jaropolk.

ustrelil. Njuni ženi sta bili prijateljici. Slučajno se je pa zopet dogodilo, da ko se je O. ustrelil, je bila njegova soproga pri soprogu advokata B., a ko se je ta usmrtil, je pohlajila tega soproga ono, ki je bila uže vdova. Slučaj imav človeškem življenju veliko ulogo.

(Nesreča.) Iz Belskega v Šleziji se poroča o nesreči, ki je zadela gozdarja kneza Sulkovskega. Ta se je namreč vračal z grofom Potockim z lova domov na sčakah, na katerih sta sedela tudi gozdar Vitavšek in kočijaž. Ko so se uže v mesto pripeljali, zlomi se voz od spredaj pri ojesu, in senke udarjale so vsled tega konje po nogah. Konji se splašijo, knez Sulkovski, grof Potocki in kočijaž poskačejo iz voza, ter se jim nič hu tega zgodilo, a gozdarja zagnalo je pri jednem ovinku iz voza in na ogeljni kamen tako hudo, da je z razbito črepinjo ostal mrtev na mestu.

(Iz Sarajeva) se piše, da so tam drva tako draga, daje več pekov zato nehale peči. Avstrijska oblast je zatorej prodajalcem cene naredilo, katerih ne smejo prestopati.

(Žandar-morilec.) Neki bonyhadski žandar, imenom Csekay, živel je v prepiru s tamošnjim voznikom Brettnerjem. Minolo nedeljo prideta v neke krčmi pri Battaszeku skupaj, in vnel se je mej njima stari prepir; ko se je hotel voznik odpeljati, in je bil voz uže pripravljen, zgrabi ujezeni pandur svojo puško odtragušo, da bi voznika ustrelil. Ta se skrje za jednim drevesom na dvorišču, in krogla zadene tam stoječega hlapca, ki se smrtno zadet takoj na tla zgrudi. To videč, razjari se pandur še huje, in še jedenkrat nameri na voznika, ga zopet ne zadene, na mesto njega pa zopet drugega hlapca v stegno. Besni pandur naposled nameri na se, a se nij smrtno zadel.

Tuji.

1. januarja:

Pri Slovci: Oberwalder iz Dunaja. — Steindler

iz Trsta. — Vračko iz Maribora. — Schenk, Vidie iz Dunaja. — Valec iz Beljaka.

Pri Malicem: Koželj iz Ribnice. — Fischer iz iz Dunaja. — Stalcer, Graf iz Kočevja. — Schwarz, Ries iz Dunaja. — Du Fresne iz Gorice.

Pri bavarskem dvoru: Smoinikar iz Tuhinja. — Vatoze iz Materje.

Ljubljanska borza 2. januarja			
Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	61	gld.	80
Enotni drž. dolg v srebru . . .	63	"	10
Zlata renta . . .	73	"	25
1860 drž. posojilo . . .	114	"	40
Akcije narodne banke . . .	786	"	—
Kreditne akcije . . .	221	"	90
London . . .	116	"	95
Napol. . .	9	"	36
C. kr. cekini . . .	5	"	56
Srebro . . .	100	"	—
Državne marke . . .	57	"	75

Štev. 7233.

(428—3)

Razpis

službe inženirskega asistenta.

Pri stavbenem uradu kranjskega deželnega odbora se vzame na pogodbo proti pol letnej odpovedbi v začasno službo z letno plačo 1000 gold. inženirski asistent za stavbeno-tehnična opravila.

Prošnjiki za to službo imajo dokazati, da so teoretično izučeni v cestnih, vodnih in visokih stavbah, in da so praktično izkušeni vsaj v visokih stavbah (na izurjenost v risanju stavbenih in legopisnih črtežev se bode posebno gledalo); dokazati imajo tudi svojo starost, narodnost, in katerih jezikov so zmožni, in svojo dozdanjo službo in opravilo (dokazi praktične izkušnosti v cestnih in vodnih stavbah bili bi posebno veljavno priporočilo).

S dotičnimi spričali in dokazili obložene prošnje naj se izročé

v 4 tednih po tretjem razglasu tega razpisa v „Laibacher Zeitung“

deželnemu odboru kranjskemu.

V Ljubljani, dne 17. decembra 1878.

Posebno važne za Slovence

zagrebške

„Pučke novine“

katero v obliki slovenskih „Novic“ stopajo z novim letom v 3. tečaj. Izhajajo vsako soboto in veljajo za vse leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Komur je resnobno mar, da se nauči hrvatski jezik, in da se seznani sploh s hrvatskimi razmerami, naj si ta časopis naroči, ki je pisan tako lahko umevno, da ga vsak Slovenec razumi.

Uredništvo sprejema tudi slovenske dopise, ter z vsemi močmi dela, da se bratovska naroda hrvatski in slovenski čim boljše seznani.

Tudi oglase sprejemajo „Pučke Novine“ po posebnem ceniku. Naročnino sprejema podpisani.

(432—3)

Ljudevit Tomšić,

urednik, marovska ulica br. 20 v Zagrebu.

Dr. J. Pirnat,

advokat v Kammiku, (1—1)

veliki trg, Vanoš-eva hiša štev. 2.

Wir empfehlen als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel
Wagendecken (Plachen), Bettelager, Zeltstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne

in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

(195—138)

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse,

FILIPA NEUSTEINA,

(390—6)

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila.

Tisoč spričeval je potrjujejo.

P. n. občinstvo se prosi, da samo one specialitete za prave sprejema, ki so z našo firmo raznamovane.

Neusteinove posladkorjene pile sv. Elizabete za čiščenje krvi, lahko odganjajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, žilnici, boleznih prsnih organov, kože in oči, otrok in žensk; odpravijo zapreje, pravi vir največ boleznij. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te firme. 1 valar, 8 skatljic, s 120 pilami, stane 1 gld., posamezne skatljice 15 kr.

Odlikovane so te pile z jako častečim spričevalom dvornega svetovalec prof. Pitha.

Beaume' Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Brownova pomada, najizvrstnejše sredstvo za ohranjanje in barvanje las, daje lasem prvotno barvo. Velik lonček stane 2 gld., majhen 1 gld.

Dr. Callmanna lasno barvilo, popolnem neškodno, da osivelemu lasu vsako barvo (črno, rjavno, rumeno). 3 gld.

Orientalni prah za dame, da koži gladnost, mehkost, (belo ali roza), 1 gld. in 50 kr.

Albuminat od železa, najuspešnejše zdravilo, bledicim, rekonvalescentom in bolnim na živcih itd.; uže čez malo dni se čuti, kako albuminat od železa vpliva. 1 gld. 50 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za tebeje otrok, najboljši uspeh 1 gld. 50 kr.

El Benito, jedino dobro sredstvo proti izpadanju las in odpravljanju luskin. 1 gld. 80 kr.

Dr. Fremonta prerodilni likér, najboljši in svežilo. 2 gld.

Prsne cigarete iz smrekovih igel, najboljšo sredstvo zoper naduho. 25 kosov 1 gld.

Guaco - prilepek, zoper raka, gnjilobo v kosteh in vse vrste ran. 3 gld.

Guaco - tinktura, zoper vse hudo kvarjenje krvi, prehlajenja v želodcu itd. Gld. 1.50, 2.50, 4.—

Guaco - mazilo, katero vse bolezine odpravi, ako se z njim namaže. 3 gld.

Guaco - esenca, zoper gnjilobo in bolezine v zobeh. 1 gld. 50 kr.

Aromatičen duh zoper trganje po udih, priporočen vsem, ki imajo putiko ali revmatizem. 70 kr.

Hallerjeve jedne pastile, nadomeščajo popolnem kitovo salo. Te jedne pastile ozdravijo bramarje, zastarelo siphilis, bolezine v glavi, žlezah in na očeh. 1 skrinjica 60 kr.

Injection Cadelle, ozdravi jako naglo vsak mehtok brez slabih nasledkov. 1 gld. 60 kr.

Gušni duh, najboljšo sredstvo proti guši (krofu). 70 kr.

Umeteljniški sok, iz najboljših švicarskih planinskih zelišč; olajša takoj vsak kašelj in prano bolezen. 70 kr.

Kumys, najboljšo sredstvo zoper slabo prebavljenje, drisko, ponehanje močij, shušavanju in sušici. Cena jedne sklenice 80 kr.

Menthin, najboljšo zdravilo za želodec, potolaži krč, se rabi tudi kot zobna tinktura in ustna voda. 50 kr.

Margaritte - bonboni zoper kašelj, 30 kr.

Oreillon, dobro zoper vse ušesne bolezni, proti gluhosti, šumenju itd. 70 kr.

Odontin zobna pasta, naredi najčistejšo zobno belo ko biser. 70 kr.

Po - ho, iz Kine prinešen, olajša takoj najhujšo migreno in bolezine v glavi. 1 gld.

Dr. Bayerja pravi pulherin, je najboljšo sredstvo zoper šinje, daje koži liljno in rožno barvo. 1 gld. 50 kr. in 80 kr.

Royerjevo hemeroidno mazilo, tem priporočeno, katere hemeroidi nadlegujejo. 1 gld. 60 kr.

Salycil - antisuitin, proti sitnemu potenju rok in nog. 50 kr.

Salycilno milo, najboljšo in najcenejšo milo. 25 kr.

Schrierove zobne pile, za votle zobe najboljšo zdravilo. 25 kr.

Storax - Creme, čudovito pomaga pri vseh kožnih boleznih. 80 kr.

Wlinsi - papir, proti nahođu, prsnemu kataru, prehlajenju v vratu in hripi. 1 gld. 20 kr.

Dr. Haiderjev zobni prah, 35 kr.

Vedno v zalogi je: Kondensirano švicarsko mleko à 55 kr. Nestlejeva otročja moka à 90 kr. Dr. Goltjev jedilni prah à 84 kr. Poppova anaterinina ustna voda à 1 gld. 40 kr. Liebigov mesni ekstrakt jeden četrt funta 80 kr. Dr. Pfeiffermannova zobna pasta à 1 gld. 25 kr. Poltova resedna pomada à 1 gld. 50 kr.

Veliko skladišče parfemerij, mila, pomad itd. prvih pariških firm. — Čokolade francoske kolonije od 60 kr. do 3 gld. funt. — Pravi ruski čaj à 1 gld. jeden četrt funta. — Skladišče vsakojakih instrumentov za zdravljenje, kakor samoklistri, brizgalnice, bandaže itd. jako ceno. — Velika zaloga zobnih krtic, smink in drugih toaletnih rečij. — Priporočamo p. n. občinstvu zdravila v posladkorjene obliki, kakor kinin, kopaiva, doverski prah, železo, jetrno olje, bromkali, jodkali, rabarbar, dvojno ogljenokisla soda, magnezija itd. po najnižji ceni. — Najznannejše specialitete farmacije in parfemerije, francoske, angleske, ameriške, nemške, švicarske in avstrijske se pri nas vedno dobivajo.

Vse reči, ki spadajo v farmacijo, parfemerijo in k toaleti pariške razstave 1878, dobivajo se tu, in se cenilniki zastoj razpošiljajo.

Opozorjamo posebno na knjigo: „Dr. Boil's Schönheits- und Gesundheitspflege“ cena 30 kr.

Pivo od železa, boljše in zdravnejše, nego vsi drugi sladni izdelki, krepi in redi zdrave, rekonvalescente in bolne. 50 kr.

Na razpošiljamo ali proti gotovini ali poštneemu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate.